

FREMTIDENS UNIVERSITETER

- Vedtaget på DSF's politikkonference, efteråret 2011

DSF'S UDGANGSPUNKT FOR AT DISKUTERE VORES UDDANNELSER

Danske Studerendes Fællesråds (DSF's) formål er at varetage studerendes interesser og stå i spidsen for et studenterperspektiv på vores samfund. Derfor arbejder vi også for at sikre os at vores uddannelsesinstitutioner først og fremmest er tilpasset studerendes behov og vores ønske om gode uddannelser.

Der foretages store omstruktureringer af vores uddannelsesinstitutioner alene ud fra administrative og ledelsesmæssige hensyn og undervisningen tilrettelægges i høj grad ud fra erhvervslivets og forskningens kriterier og ikke ud fra hvordan vi bedst tilegner os viden. DSF mener, at omstruktureringer og tilrettelæggelser af undervisning bør foretages af eller tage hensyn til kvaliteten i uddannelserne.

Det er ansvarsfuldt overfor vores samfund at vores uddannelser rustes os til vores senere arbejdsliv. Vi behøver dygtige læger, ingeniører og undervisere, der er demokratiske borgere, hvis vores samfund fortsat skal være velstående og have udbyggede velfærdsgoder. For at sikre dette skal vores uddannelsesinstitutioner ikke alene rette fokus mod studerende og vores uddannelser, men også sikre sig, at vores uddannelser og undervisning udvikles og forbedres på vores præmisser.

De danske universiteter er forskellige og DSF ønsker ikke at ensrette dem. Derfor mener DSF, at den konkrete planlægning af uddannelsernes indhold skal fastsættes af de relevante undervisere og studerende, i organer, hvor de har mest indflydelse. DSF mener dog, at der er nogle grundlæggende krav til vores uddannelsers kvalitet, som vi foreslår politikere, universiteter og studier at implementere indenfor de rammer af studenter- og medarbejderindflydelse, der eksisterer på vores uddannelser.

Vi præsenterer i dette politikpapir vores konkrete bud på, hvordan vores uddannelser og undervisning kan tilpasses studerende og udvikles og forbedres. Det indeholder forslag til, hvordan uddannelsesinstitutionerne, politikerne, arbejdsmarkedet og studerende kan bidrage positivt til udviklingen for at skabe de bedst mulige uddannelser. Sammen skaber vi universiteter for studerende.

DSF ønsker at debattere fremtidens uddannelser på baggrund af en række præmisser, vi ser som afgørende for gode uddannelser.

UDDANNELSESFORMER OG STRUKTURER

Den bedste undervisning sikres hvis vores grundlag for at lære er i centrum i undervisningen og på hele universitetet. Der skal derfor udvikles undervisning ud fra pædagogiske og didaktiske forhold, der sætter studerendes udgangspunkt for at lære i centrum.

TID TIL FORDYBELSE.

Fordybelse er centralt for videregående uddannelser. Det er derfor altafgørende at der er et afbalanceret forhold mellem forventningerne til og rammerne for vores uddannelser, så det er muligt at tage sin uddannelse på normeret tid, men også er muligt at forlænge sin uddannelse af faglige eller personlige årsager. Derfor mener DSF, at:

- Tiltag, der forsøger at få studerende til at gennemføre deres uddannelse hurtigere alene med det formål at få flere igennem hurtigere skal stoppes og rulles tilbage.

ET UNIVERSITETSSTUDIE SKAL VÆRE ET UDFORDRENDE FULDTIDSSTUDIE.

Uddannelse er en fuldtidsbeskæftigelse og det skal vores undervisning også afspejle. Der er desværre alt for få undervisningstimer på mange af vores studier, og det betyder at mange studerende ikke lærer nok.

DSF ønsker derfor:

- Et minimumstimetal for konfrontationstimer, som studienævnene skal have kompetence til at fastsætte.
- At man fra politisk side sikre at hvert studie har midler til at studerende minimum har 20 konfrontationstimer om ugen. Hvis 20 konfrontationstimer ikke vurderes som fagligt optimalt, må studienævnene beslutte at midlerne bruges til at forbedre studierne fagligt på andre måder. På studier, hvor man har midler til flere undervisningstimer, skal dette forslag ikke betyde at man får færre midler til undervisning, da der er brug for et generelt løft af vores uddannelser, ikke intern omfordeling af midler studierne og universiteterne imellem.
- Der stilles krav om, at der bør være overensstemmelse mellem pensum og antal undervisningstimer.
- At studerende minimum har 16 ugers undervisning og/eller vejledning i halvåret
- At antallet af studerende til holdundervisning såsom seminarer, regneøvelser mm. er didaktisk og sikkerhedsmæssigt forsvarligt, og ikke overstiger 28 pr. underviser.
- Kurser må ikke udelukkende bestå af forelæsninger, men skal suppleres med andre undervisnings- eller læringsformer.
- Ved laboratorieøvelser skal gældende laboratoriesikkerhedsforskrifter overholdes, både hvad angår antallet af studerende til øvelserne samt materiel.

DYGTIGE UNDERVISERE OG GOD UNDERVISNING.

Et dygtigt videnskabeligt personale er forudsætningen for god undervisning. Derfor skal dette personales undervisningskompetencer udvikles og anerkendes i lige så høj grad som kompetencer indenfor forskning.

Derfor mener DSF at:

- I ansættelse af adjunkter, lektorer og professorer, der skal undervise, skal undervisningsmæssige og forskningsmæssige evner og erfaringer bedømmes på lige fod. Det betyder at adjunkter, lektorer og professorer, der skal undervise, ikke skal ansættes medmindre vedkommende beviseligt har undervisningskompetencer og erfaringer.
- Studenterrepræsentanter udvalgt af studerende på baggrund af relevante kompetencer og demokratisk mandat skal sidde med i ansættelsesudvalget, når der ansættes undervisere.

- Der skal arbejdes for at det bliver mere meriterende at være en god underviser, og at karrierevejen og prestigen for gode forskere og undervisere bliver identiske.
- Alle undervisere skal gennemgå mindst et efter- og videreuddannelsesforløb i pædagogik og didaktik om året med evaluerende og/eller kompetencegivende sigte, f.eks. i form af kurser, supervision, faglig sparring og lignende.
- Universiteterne skal sikre særskilte kurser for praktikvejledere i at give råd og vejledning inden og under praktikforløbet og i at fastholde forbindelsen med praktiksteder.
- Alle undervisere har ansvar for udvikling af uddannelsernes indhold og læringsformer.
- Studerende skal møde lektorer og professorer allerede på deres første studieår, således at den direkte relation mellem forskergangen og undervisningslokalet etableres.
- Eksamen skal ses som en del af læringsforløbet og følges op i form af konkret feedback uanset om resultatet af eksamen, så eksamen bidrager til den faglige udvikling.
- Studierne har ansvaret for at sikre at meritgivende praktikforløb har faglig relevans for det pågældende studie, således at studerende i praktisk ikke bliver brugt som "gratis arbejdskraft" til overvejende administrative opgaver.
- Der skal være flere ressourcer til at skabe bedre kontakt mellem studerende og undervisere.
- Der skal udvikles certificering af underviseres engelskkundskaber, såfremt de underviser på engelsk, og der skal udbydes engelskkurser til underviserne, hvor det er nødvendigt.

EVALUERING AF UNDERVISNINGEN.

For at sikre fortsat udvikling af kurser, fag og uddannelser er det vigtigt med en grundig evaluering af undervisningen. Evalueringen skal behandles i studienævnet, som skal have kompetencen til at fastlægge udviklingsplaner.

- DSF mener, at undervisere og kurser med gentagne ringe evalueringer skal underlægges udviklingsplaner som forbedrer undervisningen og underviserens arbejdsforhold.
- DSF mener, at et godt evalueringssystem kan indeholde flere af følgende elementer: skriftlig evaluering, mundtlig evaluering med eller uden underviser, observation af undervisningskonsulent eller fokusgrupper, der evaluerer kursets indhold. Det kræver, at der sættes flere midler til evalueringer og studienævnet udviklingsplaner.

GOD STUDIE- OG ERHVERVSVEJLEDNING.

Vejledning gennem studiet er vigtig for at studerende kan tage kvalificerede valg ift. uddannelsesretning og til- og fravalg af f.eks. praktik eller udveksling.

Derfor mener DSF at:

- Studievejledning bør opprioriteres, så der er tid til mere opsøgende vejledning ved særlige studiebegivenheder såsom studieskift, afslutning af studiet samt færdiggørelsesvejledning.
- Studierne skal informere om beskæftigelsesmuligheder indenfor studierne, så studerende kan foretage kvalificerede studievalg.
- Studierne skal aktivt hjælpe studerende med at oprette og administrere mentorordninger for nye og særligt internationale studerende.

SAMFUNDETS OG UNIVERSITETERNES ANSVAR

Det er vores ansvar at fordybe os og udvikle kompetencer vi kan bruge efter endt studie – til gavn for hele samfundet. Det er dog samfundets og universitetets ansvar at sikre midler til og rammerne for uddannelser af højeste kvalitet.

DSF vil arbejde for tilstrækkelig finansiering af alle universitetsuddannelser. Med dette menes ikke en omfordeling mellem universiteterne. Det er samfundets at sikre finansieringen og have fokus på særligt underfinansierede uddannelser.

Erhvervslivet, universiteterne, det offentlige og studerende får et stort gensidigt udbytte af de mange studentermedhjælper- og praktikantstillinger. Det samarbejde skal udbygges, men for at sikre det skal disse sektorer påtage sig et ansvar for at sikre, at der er fagligt relevante praktikpladser og studiejobs til studerende.

Særligt udenfor København er det svært at finde relevante studiejobs og praktikpladser, hvilket kan forårsage at studerende udenfor disse områder får ringere muligheder for i praksis at afprøve kompetencer tilegnet under uddannelserne.

DSF mener derfor, at:

- Hvis erhvervslivet eller eksterne fonde bidrager med forskningsmidler eller på andre måder indgår i samarbejde med universiteter, skal der bidrages til undervisning, vejledning, studiejobs og/eller relevante praktikpladser. I dette samarbejde skal universiteternes og studierne autonomi over uddannelserne bevares.
- Universitetsledelserne har ansvar for at sikre, at der i universiteternes samarbejde med de statslige forskningsråd såsom Højteknologifonden og Det Strategiske Forskningsråd skal bidrages med midler til undervisning.
- Det offentlige skal iværksætte en indsats som ligner AC's videnspilotkampagne for at skabe flere fagligt relevante praktikpladser og studiejobs.
- Uddannelsesinstitutionerne skal oprette "praktikbanker" med relevante praktikpladser.
- Uddannelsesinstitutionerne skal i højere grad støtte væksthuse og andre initiativer, som holder kurser, tilbyder rådgivning og støtte til studerende omkring iværksætterinitiativer, og hvordan man som studerende kan blive bedre til at finde alternative veje ind på jobmarkedet.

INTERNATIONALISERING

Det er afgørende for gode uddannelser, at de har et internationalt aspekt, så vi som studerende har mulighed for at forberede os på at agere i en globaliseret verden. Derfor vil DSF arbejde for at:

- Alle studerende har let adgang til at tage mindst et semester i udlandet i form af undervisning og/eller praktik, såfremt det er muligt på den givne uddannelse. Derudover skal vejledning før, under og efter udlandsopholdet udbydes i større grad, samt den efterfølgende meritering gøres lettere tilgængelig og mindre bureaukratisk.
- Man har fokus på internationale studerende i Danmark, da de fordrer et mere diversificeret studiemiljø og er med til at bringe nye aspekter i danske studerendes studietid.